

Dulaty University **ХАБАРШЫСЫ**

ВЕСТНИК Dulaty University

Dulaty University **BULLETIN**

№3
2021

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ
МИНИСТРЛІГІ

М.Х. ДУЛАТИ атындағы
ТАРАЗ Өңірлік Университеті

DULATY UNIVERSITY
ХАБАРШЫСЫ

Ғылыми журнал
2000 ж. наурыз айынан бастап
жылына төрт рет шығады

ISSN 2788-4724
№ 3 (03)

Шілде-қыркүйек
2021 ж.

Бас редактор: И.И. Бекбасаров - т.ғ.д., профессор.

Редакция алқасы:

Н.В. Скоробогатова - псих.ғыл. канд., доцент, Ресей Федерациясы; **Э.Капаган** - PhD, Түркия; **С.Чавдарова-Костова** - PhD, профессор, Болгария; **П.С. Пойта** - техн.ғыл. д-ры, профессор, Беларусь Республикасы; **И. Сметанска** - PhD, Германия; **М.В. Дяденко** - техн.ғыл.канд., доцент, Беларусь Республикасы; **А. Гульбиниене** - PhD, Литва; **Элдер Тейшейра Гомиш** - PhD, профессор, Португалия; **Г.Е.Санай** - пед.ғыл.канд., доцент, Dulaty University; **Ш.Т. Турдалиева** - псих.ғыл.канд., доцент, Dulaty University; **К.Б. Сматава** - псих.ғыл.канд., доцент, Dulaty University; **Н.Ә. Бейсен** - физ.-мат.ғыл.канд., қауымд. профессор, Dulaty University; **Б.К. Масалимова** - хим.ғыл.канд., қауымд. профессор, Dulaty University; **М.Б. Муратбеков** - физ.-мат.ғыл.д-ры, профессор, Dulaty University; **Г.З. Шаймерденова** - PhD, Dulaty University; **Л.Н. Есмаханова** - PhD, Dulaty University; **Г.Б. Нұрадин** - филос.ғыл.канд., доцент, Dulaty University; **С.У. Бақторазов** - тарих ғыл.канд., профессор, Dulaty University; **З.Т. Абдукаримова** – Заң ғыл.канд., доцент, Dulaty University; **А.Б. Бекенова** - заң ғыл.канд., доцент, Dulaty University; **Г.Б. Исабекова** - PhD, Dulaty University; **А.А. Аладына** - фил.ғыл.канд., доцент, Dulaty University; **С.О. Құлбарак** - Фил.ғыл.д-ры., профессор, Dulaty University; **С.Т. Дүйсенбаева** - техн.ғыл.канд., доцент, Dulaty University; **С.Т. Әбілдаев** - PhD, доцент, Dulaty University; **А.Ә. Сағындықов** - техн.ғыл.д-ры, профессор, Dulaty University; **А.О. Жатқанбаева** - PhD, доцент, Dulaty University; **Г.Б. Джумабекова** - PhD, доцент, Dulaty University; **А.Б. Мыңбаева** - техн.ғыл.канд., доцент, Dulaty University; **А.Қ. Құдабаева** - техн.ғыл.канд., доцент, Dulaty University; **Б.Ж. Унайбаев** - техн.ғыл. д-ры, профессор, Екібастұз; **И.С. Бровко** - техн.ғыл.д-ры, профессор, Әуезов Университет; **А.А. Кабдушев** - PhD, Dulaty University.

Корректор және беттік өңдеу: А.А. Султаналиева.

Редакция мекен-жайы: 080012, Тараз қаласы, Төле би көш., 60. Тел.: 8 7262 45-35-10.
<http://journals.dulaty.kz> E-mail: vestnikdulaty@mail.ru

Тіркеу күәлігі: № 1128-Ж (04.03.2000 ж.), № KZ43VPY00028452 (29.10.2020 ж.)
Басуға қол қойылған күн 30.09.21. Форматы 70×180/16. Шартты баспа табағы 8,43.
Тираж 300 дана. Тапсырыс 529.

М.Х. Дулати атындағы Тараз өңірлік университетінің «Dulaty University» баспасы.
080012, Тараз қаласы, Сүлейменов көшесі, 11.

© М.Х. Дулати атындағы Тараз өңірлік университеті, 2021

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И
НАУКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

ТАРАЗСКИЙ РЕГИОНАЛЬНЫЙ
УНИВЕРСИТЕТ имени М.Х. ДУЛАТИ

**ВЕСТНИК
DULATY UNIVERSITY**

Научный журнал
Издается с марта 2000 г.
Выходит четыре раза в год

ISSN 2788-4724
№ 3 (03)
Июль-сентябрь
2021 г.

Главный редактор: **И.И. Бекбасаров** - д.т.н., профессор

Редакционная коллегия:

Н.В. Скоробогатова - канд. псих. наук, доцент, Российская Федерация; **Э. Капаган** - PhD, Турция; **С.Чавдарова-Костова** - PhD, профессор, Болгария; **П.С. Пойта** - д-р техн. наук, профессор, Беларусь; **И. Сметанска** - PhD, Германия; **М.В. Дяденко** - канд. техн. наук, доцент, Беларусь; **А. Гульбиниене** - PhD, Литва; **Э.Т. Гомиш** - PhD, профессор, Португалия; **Г.Е.Санай** - канд. пед. наук, доцент, Dulary University; **Ш.Т. Турдалиева** - канд. псих. наук, доцент, Dulary University; **К.Б. Сματοςва** - канд. псих. наук, доцент, Dulary University; **Н.А. Бейсен** - канд. физ.-мат. наук, ассоц. профессор, Dulary University; **Б.К. Масалимова** - канд. хим. наук, ассоц. профессор, Dulary University; **М.Б. Муратбеков** - д-р физ.-мат. наук, профессор, Dulary University; **Г.З. Шаймерденова** - PhD, Dulary University; **Л.Н. Есмаханова** - PhD, Dulary University; **Г.Б. Нурадин** - канд. филос. наук, доцент, Dulary University; **С.У. Бакторазов** - канд. ист. наук, профессор, Dulary University; **З.Т. Абдукаримова** - канд. юр. наук, доцент, Dulary University; **А.Б. Бекенова** - канд. юр. наук, доцент, Dulary University; **Г.Б. Исабекова** - PhD, Dulary University; **А.А. Аладьина** - канд. фил. наук, доцент, Dulary University; **С.О. Кулбарак** - д-р фил. наук, профессор, Dulary University; **С.Т. Дуйсенбаева** - канд. техн. наук, доцент, Dulary University; **А.А. Сагындыков** - д-р техн. наук, профессор, Dulary University; **А.О. Жатканбаева** - PhD, доцент, Dulary University; **Г.Б. Джумабекова** - PhD, доцент, Dulary University; **А.Б. Мынбаева** - канд. техн. наук, доцент, Dulary University; **А.К. Кудабаета** - канд. техн. наук, доцент, Dulary University; **Б.Ж. Унайбаев** - д-р техн. наук, профессор, Экибастуз; **И.С. Бровка** - д-р техн. наук, профессор, Ауезов Университет; **А.А. Кабдушев** - PhD, Dulary University.

Корректор и компьютерная верстка: **А.А. Султаналиева.**

Адрес редакции: 080012, г. Тараз, ул. Толе би, 60, Тел.: 8 7262 45-35-10.
<http://journals.dulaty.kz> E-mail: vestnikdulaty@mail.ru

Свидетельство о регистрации: № 1128-Ж (04.03.2000 г.), № KZ43VPY00028452 (29.10.2020 г.)

Подписано в печать 30.09.21. Формат 70×180/16. Усл. печ. л. 8,43. Тираж 300 экз. Заявка 529

Издательство «Dulatory University» Таразского регионального университета им. М.Х. Дулати. 080012, г. Тараз, ул. Сулейменова, 11.

© Таразский региональный университет им. М.Х. Дулати, 2021

MINISTRY OF EDUCATION AND
SCIENCE OF THE REPUBLIC OF
KAZAKHSTAN

TARAZ REGIONAL UNIVERSITY
named after M.Kh. DULATY

**DULATY UNIVERSITY
BULLETIN**

Scientific Journal
Published since March 2000
Published quarterly

ISSN 2788-4724
№ 3 (03)
July- September
2021

Editor in chief: **I.I. Bekbasarov** – Dr. of Tech. Sci., Professor

Editorial board:

N.V. Skorobogatova - Cand. Psy. Sci., Associate Professor, Russian Federation; **E. Kapagan** - PhD, Turkey; **S. Chavdarova-Kostova** - PhD, Professor, Bulgaria; **P.S. Sing** - Dr. Tech. Sci., Professor, Belarus; **I. Smetanska** - PhD, Germany; **M.V. Dyadenko** - Cand. Tech. Sci., Associate Professor, Belarus; **A. Gulbinienė** - PhD, Lithuania; **E.T. Gomes** - PhD, Professor, Portugal; **G.E. Sanay** - Cand. Ped. Sci., Associate Professor, Dulaty University; **PC. Turdalieva** - Cand. Psy. Sci., Associate Professor, Dulaty University; **K.B. Smatova** - Cand. Psy. Sci., Associate Professor, Dulaty University; **N.A. Beissen** - Cand. Phys.-Mat. Sci., Associate Professor, Dulaty University; **B.K. Masalimova** - Cand. Chem. Sci., Associate Professor, Dulaty University; **M.B. Muratbekov** –Dr. Phys.-Math. Sci., Professor, Dulaty University; **G.Z. Shaimerdenova** - PhD, Dulaty University; **L.N. Esmakhanova** - PhD, Dulaty University; **G.B. Nuradin** - Cand. Philosophy Sci., Associate Professor, Dulaty University; **S.U. Baktorzov** - Cand. Hist. Sci., Professor, Dulaty University; **Z.T. Abdugarimova** - Cand. Legal entity Sci., Associate Professor, Dulaty University; **A.B. Bekenova** - Cand. Legal entity Sci., Associate Professor, Dulaty University; **G.B. Isabekova** - PhD, Dulaty University; **A.A. Aladyina** - Cand. Phil. Sci., Associate Professor, Dulaty University; **S.O. Kulbarak** - Dr. Phil. Sciences, Professor, Dulaty University; **S.T. Duisenbaeva** - Cand. tech. Sci., Associate Professor, Dulaty University; **S.T. Abildaev** - PhD, Associate Professor, Dulaty University; **A.A. Sagyndykov** - Dr. Tech. Sciences, Professor, Dulaty University; **A.O. Zhatkanbaeva** - PhD, Associate Professor, Dulaty University; **G.B. Dzhumabekova** - PhD, Associate Professor, Dulaty University; **A.B. Mynbayeva** - Cand. Tech. Sci., Associate Professor, Dulaty University; **A.K. Kudabayeva** - Cand. Tech. Sci., Associate Professor, Dulaty University; **B.Zh. Unaibaev** –Dr.Tech. Sci., Professor, Ekibastuz; **I.S. Brovko** - Dr. Sci., Professor, Auezov University; **A.A. Kabdushev** - PhD, Dulaty University.

Press-corrector and computer page makeup **A.A. Sultanaliyeva.**

Editorial address: 080012, Taraz, Tole bi str., 60. Tel.: 8 7262 45-35-10.
<http://journals.dulaty.kz> E-mail: vestnikdulaty@mail.ru

Registration certificate: No.1128-Ж (04.03.2000), No. KZ43VPY00028452 (29.10.2020).

Signed inprint 30.09.21. Form 70×180/16. Cond.print.sh. 8.43. Edition 300 copies.
Application 529.

Printing House «Dulaty University» of Taraz Regional
University named after M.Kh. Dulaty. 080012, Taraz,
Suleymenov str., 11.

© Taraz Regional University named after M.Kh. Dulaty, 2021

МАЗМҰНЫ / СОДЕРЖАНИЕ / CONTENT

Әлеуметтік-гуманитарлық ғылымдар Социально-гуманитарны ғылымдар Social and humanitarian sciences

Шайдуллин Р.Р., Муратова Г.И., Дулатбаева С.Ш.
Интерактивная историческая карта этносов Жамбылской области 6

Техникалық ғылымдар Технически ғылымдар Technical sciences

**Аймен А.Т., Аташева Д.О., Хажғалиева Д.М.,
Сарбасова Г.А., Калдығозова М.А.**
Экологизация использования водоземельных ресурсов в земледелии... 17

**Йоцов В.С., Туленбаев М.С., Керимбаев Н.Н.,
Беглерова С.Т., Дулатбаева С.Ш.**
Глубокое моделирование для целей кибербезопасности: проблемы и перспективы, применения науки данных..... 34

**Жумабаев М.Ж., Карауылбаев С.К.,
Туреханова Г.И., Сламкулова М.Б.**
Осесиметричная задача напряженности цилиндра..... 44

Ибраимов А.А., Хамзина Б.Е., Джусупкалиева Р.И.
Көлбеу ұңғымаларды қолданып жоғары тұтқырлы мұнай қабаттарына жылулық әсер етудің тиімді технологиясын таңдау..... 53

**Садиева Х.Р., Нурлыбаева А.Н., Сейтбекова Г.А.,
Матниязова Г.К., Шолақ А.А., Жарлыкапова Р.Б.**
Қаратау фосфориттерінің құрамынан алюминий және ванадий қосылыстарын бөлу және көміртекті алюминий ванадий құрамды нанбөлшектерді синтездеп алу..... 61

Бисенғалиева А.М., Дюсегалиева К.О., Төлентай А.Н.
Атырау облысының экологиясына жалпы шолу..... 71

Lutz Kasper
Tradition meets Technology: Acoustical Analysis of a Kazakh Dombra with Smartphones..... 76

Гуц И.Д., Никитенко М.И.
О повышении достоверности определения модуля общей деформации грунта..... 84